

[COTE] Numéro diktyon : 2372

Hellas, Athēna, Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος (EBE), Mss., 0076

Type de cote :

Actuelle

Equipe Référente :

[ParaTexBib](#)

Auteurs :

- Rédigé par : LORRAIN Agnès
- Vérifié par : DIRKSE Saskia

Identifiants

Répertoire	Numéro	Url	Remarque
Arca	1454	Lien	
Aland minuscules	776	Lien	
CSNTM numérisation	Athēna, EBE, 0076	Lien	
Athēna, num.	Athēna, EBE, 0076	Lien	

Bibliographie

Répertoire	Titre	Type	Commentaires	Tome	Pages
0430	I. Sakkeliōn, A. Sakkeliōn, <i>Κατάλογος τῶν χειρογράφων τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος</i> , ἐν Ἀθήναις, ἐκ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου καὶ Λιθογραφείου, 1892 (Version en ligne)	Catalogues			15
	D. Bianconi, « Età comnena e cultura scritta. Materiali e considerazioni alle origini di una ricerca », dans A. Bravo García (éd), <i>The Legacy of Bernard de Montfaucon: Three Hundred Years of Studies on Greek Handwriting. Proceedings of the Seventh International Colloquium of Greek Palaeography (Madrid - Salamanca, 15-20 September 2008)</i> , <i>Bibliologia</i> 31, Turnhout, Brepols, 2010, p. 75-96, 707-718				88
	F. D'Aiuto, « Il libro dei Vangeli fra Bisanzio e l'Oriente: riflessioni per l'età mediobizantina », dans P. Cherubini (éd), <i>Forme e modelli della tradizione manoscritta della Bibbia</i> , Città del Vaticano, Scuola Vaticana di Paleografia, Diplomatica e Archivistica, 2005, p. 309-345				324

Répertoire	Titre	Type	Commentaires	Tome	Pages
	F. D'Aiuto, « Libro, scrittura e miniatura fra Bisanzio e il Caucaso: qualche riflessione », dans C. Casetti Brach (éd), <i>Scrittura e libro nel mondo greco-bizantino. Atti del corso, Ravello, Villa Rufolo, 6-9 novembre 2007</i> , Il futuro del passato 4, Ravello, Centro Universitario Europeo per i Beni Culturali, 2012, p. 77-108				92
	E. Dobrynina, « The Unknown Georgian Illuminated Manuscript from the State Historical Museum (Schyuk. 760) (en russe) », <i>Chrysograph. Gathering in Honr of G. Z. Bykova</i> , 1, 2003, p. 259-307				261, 264, 265, 302, 304-306, et pl. 25
	S. Lampros, « Σύμμικτα », <i>Νέος ἑλληνομνήμων</i> , 5, 1908, p. 108-117, 327-341, 479-491				491
	G. Parpulov, <i>Middle-Byzantine Evangelist Portraits</i> , Manuscripta Biblica, Berlin - New York, De Gruyter, 2022 (Version en ligne)				24
	A. Saminsky, « Georgian and Greek Illuminated Manuscripts from Antioch », dans K. Ciggaar, M. Metcalf (éd), <i>East and West in the Medieval Eastern Mediterranean. I. Antioch from the Byzantine Reconquest until the End of the Crusader Principality. Acta of the congress held at Hernen Castle in May 2003</i> , Orientalia Lovaniensia Analecta 147, Leuven; Paris; Dudley (MA), Uitgeverij Peeters en Departement Oosterse Studies, 2006, p. 17-78				
	A. Saminsky, « Assimilation and Creation of Greek Art in Antioch-on-the-Orontes in Syria during the Second Period of Byzantine Domination (969-1084) », dans K. Ciggaar (éd), <i>East and West in the Medieval Eastern Mediterranean II: Antioch from the Byzantine Reconquest until the End of the Crusader Principality</i> , Orientalia Lovanensia Analecta 199, Leuven, Paris, Walpole (MA), Peeters, 2013, p. 219-276				221
	N. Sietis, « Ai margini di una biblioteca: sulle tracce di un anonimo lettore bizantino », <i>Scripta</i> , 12, 2019, p. 183-201				186
0052	C. Gregory, <i>Textkritik des Neuen Testaments</i> , Leipzig, 1900-1909				221, 1111
0063	K. Aland, M. Welte, B. Koster, K. Junack, <i>Kurzgefaßte Liste der griechischen Handschriften des Neuen Testaments</i> , Arbeiten zur neutestamentlichen Textforschung 1, Berlin-New York, 1994				93
0436	P. Buberl, <i>Die Miniaturenhandschriften der Nationalbibliothek in Athen</i> , Wien, 1917 (Version en ligne)				
0437	A. Delatte, <i>Les manuscrits à miniatures et à ornements des Bibliothèques d'Athènes</i> , Bibliothèque de la Faculté de philosophie et lettres de l'Université de Liège 34, Liège-Paris, 1926 (Version en ligne)				
R(III)0438	A. Marava-Chatzinicolaou, C. Toufexi-Paschou, <i>Κατάλογος μικρογραφιών βυζαντινών χειρογράφων της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος, τ. Α΄ Χειρόγραφα Καινής Διαθήκης Ι΄-ΙΒ΄ αιώνας</i> , Athèna, ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ, 1978 (Version en ligne)		N° 25		104-106

Contenu

Numéro	Folios	Siècle	Date	Support Principal	Remarque	Copistes, Possesseurs & Autres	Révision
1.A	001-382	11 med.					

Témoins (38)

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
001-2v	Eusebius Caesariensis	Ep. ad Carpianum	<ul style="list-style-type: none"> ● CPG 3465.1 ● PTB G11300 				11 med.					

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
002v--5	Prologi Librorum Biblicorum	In Matth.: argumenta miscellanea					11 med.		Prologus in duabus partibus sine separatione. Cf. infra.	Titulus initialis πρόγραμμα εἰς τὸν εὐαγγελιστὴν Ματθαῖον.		
002v-5	Prologi Librorum Biblicorum	In Matth.: notitia de euangelista e Cosma excerpta	● BHG 1228a (Pars I)				11 med.		Prologi miscellanei pars 1.	Incipit Ἔλθωμεν λοιπὸν καὶ ἐπὶ τοὺς εὐαγγελιστὰς καὶ ἀποστόλους, καὶ δεῖξωμεν καὶ αὐτοὺς συμφώνως Desinit οὗτος ὁ σκοπὸς τῆς συγγραφῆς τοῦ μακαρίου Ματθαίου τοῦ εὐαγγελιστοῦ.		
005	Prologi Librorum Biblicorum	In Matth.: notitia brevis de euangelista e Cosma excerpta	● BHG 1228a (Pars II)				11 med.		Prologi miscellanei pars 2.	Incipit καὶ οὗτος, οὐ τῆς παλαιᾶς ἀλλὰ τῆς νέας διαθήκης Desinit καὶ νῦν πληρώσαντι καὶ πληροῦντι ἀμήν.		
006-14v	Prologi Librorum Biblicorum	In Matth.: argumentum ex Athanasii Synopsi					11 med.		Des. ab editis differt (additio finalis).	Titulus initialis εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον. Incipit Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον καλεῖται, ἐπειδὴ αὐτὸς Ματθαῖος ὁ μαθητὴς τοῦ κυρίου, συνέγραψε Desinit μετ' αὐτῶν ἐπαγγειλάμενος ἔσεσθαι· καὶ ἐν τούτοις τέλος ἔχει τὸ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιον. ἔχει δὲ τὸ βιβλίον, στίχους ,βψ'. Stichometria et alia numerica cf. textum supra.		
014v-16v	Capitula librorum biblicorum	In Matth.: capitula					11 med.					
017v	Imagines	Imago picta					11 med.		imago Matth.	PTB # G15173.Mt PTB info Matthew seated, writing; stool, footstool, desk, lectern; inkwell with pen-box, pen-holder, knife, bottle; building; ornamented frame		

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
018-108a	Testamentum nouum	Euangelium sec. Matthaicum					11 med.					
108 b-va	Versus et epigrammata	Incipit "τον εκ τελωνου" (von Soden 24)	● DBBE Type 2094				11 med.		inc. et des. = ed.			
108v--109	Prologi Librorum Biblicorum	In Marc.: argumenta miscellanea					11 med.		Prologus in duabus partibus sine separatione. Cf. infra.	Titulus initialis πρόγραμμα εἰς τὸν εὐαγγελιστὴν Μάρκον.		
108v-109	Prologi Librorum Biblicorum	In Marc.: notitia de euangelista e Cosma excerpta	● BHG 1038a (Pars I)				11 med.		- Prologi miscellanei pars 1. - Inc. paulo differt ab editis.	Incipit Οὗτος ὁ δεύτερος Πέτρου ἐν Ῥώμῃ ἐντειλάμενος αὐτῷ Μάρκος συγγραψάμενος εὐαγγέλιον Desinit εἰς γὰρ σκοπὸς ἐστὶ πάσης τῆς θείας γραφῆς.		
109	Prologi Librorum Biblicorum	In Marc.: notitia breuis de euangelista e Cosma excerpta	● BHG 1038a (Pars II)				11 med.		Prologi miscellanei pars 2.	Incipit καὶ οὗτος τῆς νέας διαθήκης κήρυξ ὑπάρχων Desinit καὶ πληρώσαντι καὶ πληροῦντι, ἀμήν.		
111--117	Prologi Librorum Biblicorum	In Marc.: argumenta miscellanea					11 med.		Prologus in duabus partibus sine separatione. Cf. infra.	Titulus initialis Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον.		
111-111v	Prologi Librorum Biblicorum	In Marc.: argumentum commune					11 med.		- Prologi miscellanei pars 1. - Inc. differt ab editis.	Incipit Κατὰ Μάρκον τὸ εὐαγγέλιον καλεῖται, ἐπειδὴ αὐτὸς Μάρκος ὁ μαθητὴς Πέτρου Desinit ἵνα καὶ αὐταὶ ἀπαγγείλωσι τοῖς μαθηταῖς. καὶ ἡ μὲν δύναμις τοῦ κατὰ Μάρκον εὐαγγελίου, ἐστὶν αὕτη.		

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
111v-117	Prologi Librorum Biblicorum	In Marc.: argumentum ex Athanasii Synopsi					11 med.		Prologi miscellanei pars 2.	Incipit ή δε ἀνακεφαλαίωσις οὕτως· ἐν προοιμίῳ μὲν Ἰωάννης βαπτίζει τοὺς Ἰουδαίους, ἔρχεται Desinit σημεῖα ποιεῖν, καὶ μετὰ ταῦτα ἀνελήφθη, καὶ τοῦτο τέλος ἔχει, τὸ κατὰ Μάρκον εὐαγγέλιον. ἔχει δὲ τὸ κατὰ Μάρκον εὐαγγέλιον, στίχους ,αχ'. Additio τίτλους μη', κεφάλαια σμα'. Stichometria et alia numerica cf. textum supra.		
117-118	Capitula librorum biblicorum	In Marc.: capitula					11 med.					
119-173v	Testamentum nouum	Euangelium sec. Marcum					11 med.					
174	Nicetas Daud Paphlago	Incipit "υιον Πέτρου" (von Soden 25 bzw. 21)	● DBBE Type 2113				11 med.		inc. et des. = ed.			
175--176	Prologi Librorum Biblicorum	In Luc.: argumenta miscellanea					11 med.		Prologus in duabus partibus sine separatione. Cf. infra.	Titulus initialis πρόγραμμα εἰς τὸν εὐαγγελιστὴν Λουκᾶν.		
175-176	Prologi Librorum Biblicorum	In Luc.: notitia de euangelista e Cosma excerpta	● BHG 0991a (Pars I)				11 med.		Prologi miscellanei pars 1.	Incipit Οὗτος ὁ Λουκᾶς ὁ τρίτος τῶν εὐαγγελιστῶν, ὃς θεωρήσας Desinit τὸν θεοφιλῆ Θεόφιλον.		
176	Prologi Librorum Biblicorum	In Luc.: notitia breuis de euangelista e Cosma excerpta	● BHG 0991a (Pars II)				11 med.		Prologi miscellanei pars 2.	Incipit καὶ οὗτος ὁ κήρυξ τῆς νέας διαθήκης Desinit καὶ νῦν πληρώσαντι καὶ πληροῦντι, ἀμήν.		
177--186v	Prologi Librorum Biblicorum	In Luc.: argumenta miscellanea					11 med.		Prologus in duabus partibus sine separatione. Cf. infra.	Titulus initialis Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν.	● IRHT inc. ● PTB	

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
177-177v	Prologi Librorum Biblicorum	In Luc.: argumentum commune					11 med.		Prologi miscellanei pars 1.	Incipit Κατὰ Λουκᾶν καλεῖται τὸ εὐαγγέλιον, ἐπειδὴ αὐτὸς Λουκᾶς ὁ μαθητῆς Πέτρου, ὁ καὶ χειροτονηθεὶς Desinit βλεπόντων τῶν μαθητῶν· καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις τοῦ βιβλίου, τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον.		
177v-186v	Prologi Librorum Biblicorum	In Luc.: argumentum ex Athanasii Synopsi					11 med.		Prologi miscellanei pars 2.	Incipit ἡ δὲ ἀνακεφαλαίωσις, ἔστιν οὕτως· ἐν προοιμίῳ μὲν περιέχει τὰ κατὰ τὴν γέννησιν Ἰωάννου Desinit ἀνελήφθη, καὶ τοῦτο τέλος ἔχει τὸ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγέλιον, ἔχει δὲ τὸ βιβλίον, στίχους ,βω'. Stichometria et alia numerica cf. textum supra.		
186v-188v	Capitula librorum biblicorum	In Luc.: capitula					11 med.					
189v	Imagines	Imago picta					11 med.		imago Luc.	PTB # G15173.Lc PTB info Luke seated, inking his pen; stool, footstool, desk, lectern; inkwell with pen-box, knife, lunellum, scissors, bottle; building; ornamented frame		
190-283a	Testamentum nouum	Euangelium sec. Lucam					11 med.					
283 b	Nicetas Daud Paphlago	Incipit "ζωης τον αρτον" (von Soden 26), in Lucam euangelistam	<ul style="list-style-type: none"> ● BHG 0993t.I ● DBBE Type 2634 				11 med.		inc. et des. = ed.			

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
284-285v	Prologi Librorum Biblicorum	In loh.: notitia de euangelista e Cosma excerpta	● BHG 0919c (Pars I)				11 med.		F. 286r: finis euangelii sec. Luc. repetita.	Titulus initialis πρόγραμμα εἰς τὸν εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην. Incipit Οὗτος ὁ θεολόγος Ἰωάννης, ὁ ἑξαρχὸς τῶν εὐαγγελιστῶν Desinit πᾶσα ἡ θεόπνευστος παλαιὰ τε, καὶ καινὴ διαθήκη.		
286v-292v	Prologi Librorum Biblicorum	In loh.: argumenta miscellanea					11 med.		Prologus in duabus partibus sine separatione. Cf. infra.	Titulus initialis κατὰ Ἰωάννην.	● IRHT inc. ● PTB	
286v-292v	Prologi Librorum Biblicorum	In loh.: argumentum commune					11 med.		- Prologi miscellanei pars 1. - Inc. et des. typus a) (cf. oeuvre ePTB).	Incipit Κατὰ Ἰωάννην καλεῖται τὸ εὐαγγέλιον, ἐπειδὴ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς Ἰακώβου Desinit τὸ δὲ ἕτερον, ἐν ᾧ καὶ πέπονθε· καὶ ταῦτα μὲν, ἡ περιοχὴ τοῦ βιβλίου.		
287v-292v	Prologi Librorum Biblicorum	In loh.: argumentum ex Athanasii Synopsi					11 med.		Prologi miscellanei pars 2.	Incipit ἡ δὲ ἀνακεφαλαίωσις, ἐστὶν οὕτως· ἐν προοιμίῳ μὲν λέγει Ἰωάννης, τὸν Χριστὸν λόγον ἐν τῷ θεῷ πατρὶ Desinit οὐδὲ αὐτὸν τὸν κόσμον χωρεῖν, τὰ γραφόμενα βιβλία. ἔχει δὲ τὸ βιβλίον, στίχους βτ'. τίτλους ιη', κεφάλαια σλβ'. Stichometria et alia numerica Cf. textum supra.		
293	Capitula librorum biblicorum	In loh.: capitula					11 med.					
294v	Imagines	Imago picta					11 med.		imago loh.	PTB # G15I73.lo PTB info John seated, holding pen, opening codex; chair, footstool, desk lectern; pen-holder, bottle; building; ornamented frame		
295-362a	Testamentum nouum	Euangelium sec. Iohannem					11 med.					

Folios	Auteur	Oeuvre	Identifiant	Recension ou partie	BHG	Date Lit.	Siècle	Date	Commentaire	Contenu	Rev.	Biblio.
362 b-va	Versus et epigrammata	Incipit "ο παρθενος τι" (von Soden 27)	● DBBE Type 2029				11 med.		inc. et des. = ed.			
362v a	Versus et epigrammata	Incipit "βιβλος επουρανιοιο" (epigramma anagraphicum)	● DBBE Type 1879				11 med.					
363-382v	Liturgica	Tabulae liturgicae					11 med.					